

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad cat' clicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általaltok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesleljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohánytözsdekben.

Fejérvármegye közgyűlése.

Fejérvármegye törvényhatósági bizottsága tegnap délelőtt 11 órakor rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen több fontos politikai vonatkozású indítvány fogadtatott. Baró Fiáth Pál főispán nem jelent meg a közgyűlésen, így Szűts Artúr a vármegye főjegyzője elnökölt.

A közgyűlésen a bizottsági tagok nagy számmal jelentek meg. A többiek közt ott voltak: Gróf Cziráky Antal, báró Marndorf Géza, gróf Széchenyi Viktor, gr. Zichy Rafael, továbbá Gyapay Pál és Horváth Gyula volt országgyűlési képviselők is.

A közgyűlés első tárgyát Kenessey Gyulának, a fejérmegyei függetlenségi párt elnökének az 50-es bizottság feloszlata tárgyában beadott tiltakozó indítványa képezte, amelyet azonban Balassa Sándor tb. főjegyző, előadó indítványára, miután ez ügyben Kristóffy belügyér leirata meg nem érkezett meg a vármegyehez, levették a napirendről.

A következő három indítványt nevezetesen a sajtószabadság korlátozása, a katonai karhatalom törvénytelen kirendelése és az országgyűlés feloszlata ügyében színtén Kenessey Gyula nyújtotta be. Indítványai a következők:

A sajtószabadság korlátozása ügyében:

Az ügyvezető minisztérium már ismert rendelkezéssel a hírlapok utcai elárulását megtiltotta. A sajtó szabadsága az alkotmányos szabadság egyik legfőbb biztosítéka, a népek szabadságának eltétő eleme, a közdolgok hűséges őre és emellett, minden szabad állami népek feltételül joga van ahhoz, hogy a sajtó termékeihez minél nagyobb mértékben és minél közvetlenebbül hozzáférhessen. De azonfelül a sajtó hatalmas ténvezője a közművelődés terjesztésének is, és emellett egy alkotmányos ország ellen álló kormányoknak nincs joga sem sajtó-törvényeink, sem bármiféle köztektetkek alapján erőszakos gátakat emelni és a nép legszélesebb rétegeit attól megfosztani, hogy a közállapotokról, értesülést ne vehessen, valamint a sajtó útján terjedő közművelődés áldásaiban ne részesülhessen.

A sajtó illetően erőszakos és a közvélemény jogosult felhaborodására szolgáló megrendszabályozásának okait nem fogadható el az, hogy egyes hírlapok a sajtó szabadsággal visszaélnek, mert az ily módon elkövetett alkotmány- és törvényellenes eljárás, megtorlására az államhatalomnak módot nyújt a Btkv. V. fejezete.

Ugyanazért a vármegye közönsége az alkotmányos szabadság védelme és a nép érdekeinek megóvása, valamint a közhangulat megnyugtatósa szempontjából a kormány azon törvényellenes rendelete ellen óvást emel és tiltakozik, valamint felterjesztéssel el úgy a kormányhoz, mint az országgyűléshez.

A katonai karhatalom törvénytelen kirendelése ügyében:

Az országgyűlésnek 1906. évi február 19-én történt törvényellenes és erőszakos feloszlata az ország lakosságát a legmélyebb fájdalommal érintett ugyan, de azért amint a törvényellenes kormány maga is beismeri, az ország népe nyugodt maradt, sehol rendezavarás nem történt és annak dacára 1906. évi február hó 15-én a törvénytelen kormány, a (törvényes köteleességét bűnözés és hűen teljesítő alkotmányos közigazgatási közegnek szándékos elkerülésével, tehát a legviláttabb törvényszegéssel úgy a vármegye, valamint

az egész ország területét csendőri karhatalommal és a hadi erő kirendelésével megszállotta és a közrend felett való felügyeletet a m. kir. csendőrségre ruházta.

A vármegye közönsége tehát az alkotmányellenes kormány ezen újabb törvényesítése ellen a leghatározottabban tiltakozik egyuttal elhatározza, hogy az ügyvezető minisztérium azon törvényellenes intézkedésének orvoslása iránt, ugy a jelenlegi ügyvezető kormányhoz, mint annak idején az országgyűléshez is felterjesztéssel él.

Az országgyűlés feloszlata ügyében:

Mely fájdalommal tölti el a vármegye közönséget az alkotmányellenes kormány az azon tényre, hogy az országgyűlést 1906. február hó 19-én törvényellenesen és erőszakosan feloszlatta és az által cseredéves alkotmányos szabadságunkat letörpítve, a törvényes szabadság uralma helyett a nyílt önkényuramat honosította meg; továbbá, hogy azon erőszakos és törvényellenes cselekedetnek végrehajtására az ősi alkotmányunkra esküt tett m. kir. honvédséget használt fel. Ugyanazért a vármegye közönsége az alkotmányellenes kormány azon erőszakos és törvénybe ütköző cselekedete ellen ezennel óvást és tiltakozását fejezi ki.

Kenessey Gyula indítványait a következő magasszarnyalású, hazafias beszéddel indokolta:

A fejlődés törvényének legyőzhetetlen hatalmánál fogva, a magyar nemzet történeti hivatásának teljesítésében jelenleg ahhoz az időponthoz érkezett el, ahol azt a hivatást úgy vehetothetnek, hogy azok a közjogi kapcsolatok, melyek a szent koronával, — hogy kozjogi nyelven fejezzem ki magamat — egy tessé alkotják ne csak írott malaszt maradjanak, hanem hogy azokba lecsületesen, és színtén, igaz hűséggel belevigye mindazt az erőt, amit nyelvemben, egyseges nemzeti műveltségében, tudásában, alkotmányához való alhatatos ragaszkodásában, törvények iránti tiszteletében, katonai erényeiben és állami függetlenségének tudatában megnyilatkozik.

Nagy megbecsülhetetlen erőt ajánlott fel tehát most a nemzet, olyan erőt, mely egyedül alkalmas arra, hogy a nemzet életet és vele együtt a korona hatalmát és lenyét belathatlan időkig biztosítsa.

A nemzet ezen hűséges, nyílt, becsületes ajánlata visszautasított.

De nem elég, hogy visszautasított, hanem akadtak vallalkozók arra, hogy a nemzet azon hazafias törekvése ellen, egész a középkor sötét-ségéből előrantott akadályokat gördítsenek sőt a szentesített törvények megszegésével alkotmányunkat letiporják.

Ily törvénytelen eszközök tisztelet közgyűlés a tárgyalás alatt levő kormányrendeletek.

Első helyen említem az országgyűlés erőszakos feloszlata. Azt hiszem, hogy fölösleges ismétlésbe bocsátkoznék, ha azon nyílt erőszakosság ellen beadott indítványt bővebben indokolni akarnám. Hiszen minden igaz hazafi lelületében olyannyira fájdalmas ezert kellett és szívében oly sajnó sebet ütött, még az önkényuralom szempontjából sem indokolható ama durva erőszak, hogy az csak szaporítja azon Golgothák számát, melyeket ez a nemzet büntelenül annyiszor végig szenvedett.

De a szenvedések Golgothájának megjárasához gondoskodott az ügyvivő kormány fegyveres kiseretről is, amondó 1. évi február 25-én a törvényes és alkotmányos közigazgatási hatóságok megkerülésével, azok tudta nélkül, az egész országot ostromállapotba helvezte.

Csak azt a kirívó törvényszerűt emelem itt ki, hogy 1906 évi február 25-én a törvénytelen kormány a közcsend felett való felügyeletet és a karhatalom felett való rendelkezési jogot a csendőrségre, tehát a leghatározottabban abban illetéktelen hatóságra ruházta akkor, amikor maga az ügyvivő kormány és annak mindenféle organuma ország-világ előtt azzal dicsekedett, hogy a magyar nép milyen csendes, az országgyűlés feloszlata iránt hideg és közönyös.

De hát ha a kormány ilyennek ismerte föl a magyar nép érületét, akkor méltán fölvetethető az a kérdés, hogy ugyan mirevaló volt akkor az a milliókba kerülő katonai mozgósítás? Talán csak nem a hadsereg és csendőrség tekintélyét és népszerűségét akarta azzal a séta hadjárattal a kormány emelni, vagy talán csak nem az volt a szándéka, hogy a m. kir. csendőrségben, amely jól bevált és köztisztelnek örvendő intézményben ez ideig az ország minden polgára a közbiztonság bivatott őreit, vagyonának és életének védelmezőjét tekintette — ezek után a szólásszabadság elnyomásának gyűlöletes eszközt lássa?

Tisztelt közgyűlés! Amidőn harmadik helyen a sajtószabadság korlátozása ellen beadott indítványhoz kívánok szólni, lehetetlen, hogy föl ne említsen azt az elszomorító tény, hogy az országgyűlés feloszlataát megelőző napon a nemzetközi szocialisták gyűlésén, azok egyik vezére, aki a kormány tervéről ugylátszik igen jókor és igen jól volt informálva, örömet fejezte ki a fölött, hogy az ő párta közreműködésével sikerült az ősi alkotmányt és az osztályparlamentet megbuktatni.

A kormány sajtója és egyes ügyvivők is folyton azzal iparkodnak az országgyűlés erőszakos feloszlataát indokolni, hogy az eddigi parlament nem az egész nemzetet, hanem csak egy bizonyos osztályt képviselte és azért nem volt letjogosságsága.

Ezt a kérdést a kormány és a nemzetközi szocialisták folyton hangoztatják és állandóan napirenden tartják, — sőt a legutóbbi napokban valamelyik ügyvivő még arról is beszélt, hogy Magyarországon nem lehet megengedni, hogy az olygarchák uralodása megismétlődjék.

Üres jelszavak ezek, vagy ámitás, avagy épen szándékos gonoszág, lappang ezen folytonosan hangoztatott üres jelszavak alatt?

Könnyű rá a feleletet megtalálni. Nem a Kristóffy-féle statisztikában, hanem egy senki által soha kétségbe nem vont közokiratban, a választók névjegyzékében, amiből világosan kitűnik, hogy a mostani választóknak csak alig 3—4 százalékuk kerül ki az ugynevezett uri osztályból, míg ellenben a többi választó a magyar nép színéjára. (Osztályparlamentről tehát még a mai választási rendszer mellett sem lehet jóhiszeműleg beszélni.

Avagy talán az ügyvezető kormány előtt az a másfél millió becsületes magyar kereskedő, iparos és földműves nem is nép, hanem népek csak azt tartja, amelyek Budapestén a kirakatok ablakait tőri-zuzza és a népszabadság valóságos meggyalázására zsarnoki önkénykedéssel lép fel minden ellen ami nemzeti?

Még értem én a dolgot tisztelt közgyűlés, ha a kormány csupán csak a fölött való elkeseredésében dobálóznék ilyen jelszavakkal, hogy a nemzet elokelők, történeti családjainak tulnyomó

Mai lapunk 4 oldal.

00000143

többsége nem vele, hanem a néppel tart és a nemzeti küzdelemben örvendetes és dicséretes buzgósággal vesz részt, de így azt hiszem, mindenki előtt feltehetően szüntelen az osztály-parlamentet, az oligarchák uralmát meg az általános titkos választói jogot, amikor az országgyűlés erőszakos szétverésével a szavazati jogtól az eddigi jogosultakat is megfosztotta, a szólás-szabadságot letiporta, a gyűlékezési jogot eltörölte, a sajtószabadságot korlátok közé szorította.

A sajtó a közművelődés egyik leghatásosabb terjesztője, a közdolog ellenőrizője és a közszabadság legfőbb biztosítója.

Es most a hírlapok utcai elárúsításának betiltásánál éppen a nép legszegényebb rétege fosztatott meg a közművelődés egyik legolcsóbb, legkönnyebben hozzáférhető eszközeitől, egyúttal megfosztatott attól a jogától is, a mi a választói jognál nem csekélyebb értékű, de bizonyára anélkül a választói jogunk nem sok értéke van, megfosztatott ugyanis attól, hogy a közügyekről értesüljön, azokról tudomást szerezhessen.

A sajtószabadság ilyen megrendszabályozása, a hírlapok gyakori elkobzása nem indokolt azzal, hogy a sajtó visszaél szabadságával, mert hiszen a büntető törvénykönyv bőséges hatalmat és módot nyújt annak megtorlására.

De talán ha Izrael Jakab és vezértársai elhiszik is azt, hogy az ügyvezető kormány minden törvénytelen erőszakossága pusztán csak az általános választói jog és a népszabadság érdekében történik, nekem az a meggyőződésöm, hogy a vezetőség alatt álló tábor ha gondolkodik és pedig gondolkodnia kell, rá fog jönni arra, hogy a szurnyok arnyékában és olyan kertben, ahol az emberi jogok eltiprasa burjánzott föl, olyan gyümölcs, mint a választói jog kiterjesztése és a népszabadság meg nem terem.

Rá fog jönni, mert rá kell jönnie, hogy a kormány jelszava csak csalétek és a nép jogait és szabadságát csak a nemzettel egyetértésben, nemzeti jelszavak, nemzeti lobogó alatt lehet kivívni.

Kötelessége tehát minden törvényhatóságnak, hogy az alkotmányellenes kormány minden ilyen törvénytelen cselekedete ellen tiltakozó szavát fölemelje. Tisztelettel kérem azért, hogy a beadott indítványokat elfogadjni méltóztassék.

Ezután gróf Széchenyi Viktor kapcsolatos indítványát következett, amely Kenessey mindharom indítványát magában foglalja. Az indítvány a következő:

Fejérmegye közönsége ismételtén kijelenti, hogy a jelenlegi kormányt már jellegéről fogva is törvénytelennek tartja, mert az országgyűlés mindkét hazának bizalmatlansági szavazatával szemben helyén marad és ország közjavalmait minden felhatalmazás nélkül kezeli.

Ezen törvénytelen jelleg azonban csak alapzatát képezi a törvénytörések egész óriási halmozatának, melyet a kormány ez alpra szemérmetlenül felrakott, nevezetesen:

Az 1867. X. t. c. erőszakos felremagyarázásával az országgyűlést katonai karhatalommal foszlatta és ezen célra éppen a magyar alkotmányra feleltűdött m. kir. honvédséget használta fel;

A magyar parlament házát katonailag megszállva tartja; a magyar törvénykönyvben ismeretlen, sőt a magyar közjoggal homlokegyenest ellentétben álló intézményekkel, mint: teljhatalmu királyi és kormánybiztosokkal ellikasztja a törvényhatóságok önkormányzati jogát, sőt legutóbb Pestmegye autonómiáját a maga teljességében felfüggesztette; hírlapok folytonos elkobzásával és az utcai elárúsítás betiltásával a sajtószabadságot is beklyóba verte; a gyűlékezési jogot korlátozta; a törvényhatóságok által szabályszzerűen kiküldött alkotmányvédő bizottságot foszlatta; egyezőval ösi alkotmányunk legfőbb biztosítóit, a koronázási hitélet és királyi eskü teljes figyelmen kívül hagyásával romba dönti, a királyi és dinasztia iránti ragaszkodást a nemzet szívéből mesterséges erőszakkal kitépni igyekszik, az önkény uralmat pedig minden átkával együtt megvalósítja.

Fejérmegye közönsége ezért a jelen törvénytelen kormány működését ösi alkotmányunk elleni merényletnek tekinti, egyúttal azon ószinte óhajának ad kifejezést, vajha egy becsületes beke-

által, melyben a nélkül, hogy akár a korona, akár a nemzet, mint legyőzött fél, megaláztatassék, a közöttük annyira kívánatos összhang mielőbb helyre állana.

Gróf Széchenyi Viktor feleslegesnek tartja, hogy indítványa mellett beszéljen, vagy azt indokolja, amennyiben Kenessey Gyula által elmondottak teljesen egyeznek az ő felfogásával és nézetével.

A közgyűlés az indítványokat hozzászólás nélkül egyhangulag nagy lelkesedéssel elfogadta. Ezután a varmegyei közgyűlés érdeklő dolgok tárgyaltattak, amelyek közül fontosabbak: a kereskedelemügyi miniszter Wessz Oszkár megnöknek a Sárboárdtól Lepsényig vezető h. é. vasút előmunkálataira az engedélyt egy évre meghosszabította. -- Ugyancsak meg hosszabította a cece-dunafoldvári h. é. vasút előmunkálatai engedélyt is. Mindkét leirat tudomásul vétett.

Máté Ferenc árvaszéki nyilvántartó szem-bajának orvoslása végett két hónap szabadságot ker. A közgyűlés a kérelmet teljesítette.

Koller Pál varmegyei gazdasági előadó egy szabályrendelet tervezetét dolgoztat ki a mezőgazdasági cseledek szolgálatának kezdőpontjáról.

Grünfeld Jakab ellenzi a szabályrendelet-tervezet elfogadását, mert szerinte ezáltal a vagyonsok ellen lazítják a népet. (Közbevetés: Hazabeszél:) Elegend, amit a krajcáros újságok művelnek, amelyek folytonos hazugságunkkal ügyelrontották a cselekedést.

Dr. Matta Arpad és Koller Pál hozzászólásai után a tárgy kiadott a varmegyei gazdasági bizottságnak véleményes előterjesztés végett.

A közgyűlés 12 órakor ért véget.

UJDONSÁGOK.

— **Megyéspüspökünk Mórton.** Dr. Prohaszka Ottokár megyéspüspök vasárnap d. e. Móra ment, ottani híveinek meglátogatására. A kapucins atyák zárdájában ebéden volt, mely után a templomban keresztúti ajtatósság volt. Ennek végeztével, körülbelül a képviselői beszámoló után a püspök a szöszekre lépett és a hívek rendkívüli épülésére gyönyörű szent beszédet mondott. Este egy másik meglepetést szerzett a móri híveknek. A kath. kör ünnepélyt rendezett a megyéspüspök tiszteletére, a melyen megjelentek Batthyány Lajos és Széchenyi Viktor grófok, Trautenberg Frigyes báró s a környék élke-lőségei s a móriak óriási sokasága zsufolásig megtöltvén a tágas, szép helyiséget. A püspök az üdvözlésre magyar nyelven, óriási hatással, nagyszabású hazafias beszédet mondott, melyben az egybegyűlteket a keresztény magyar hazához, alkotmányunkhoz és törvényeinkhez való rendületlen ragaszkodásra serkentette.

A Kath. Kör estélye. A székesfehérvári hely. Kath. Kör legszebb diadalai közé számítatja azt a pompás sikerült estélyt, a melynek a Szent István termet zsufolásig megtöltő közönség volt tanúja. Az ünnepély a kath. körnek megyéspüspökünk, dr. Prohaszka Ottokár előtt való zászlóhajlása volt, a kiben nemcsak védnökét, de mint ő maga mondotta, egyik főmunkatársát üdvözölte. A kör hadolatát Mayer Karoly apat-kanonok fejezte ki az ünnepély elején lendületes beszédben. Üdvözölte a püspököt, a katolikus közéletünk lánglelkű vezérét, a kiben eszméink tevékeny harcost fognak nyerni. A választ maga a püspök adta meg az üdvözlésre, meg pedig az üdvözlés végén, midőn a podiumra állva, meleg szavakkal köszöntötte a kört és szíves igérettel ígerte, hogy ideális céljainak követésében rája, mint munkatársra minden bizonnal számíthatnak. S hogy az ígért bevalásáról bizonyoságot is legyen, azonnal megbíttá a kör tagjait a legközelebbi felolvasó estélyre, a melyen ő is szerepelni

fog. A kör tagjainak riadó éjenzése volt a köszönet, a mely a kelvyes ígértet a közönség szívébe véste. — Az estély közép részét Csúcs István főrealiskolai hittanár érdekes felolvasása képezte, a ki a „Győzedelmes Katholizmusról” a német katolikusok küzdelmeiről és győzelmeiről tartott minden pontjában érdekes és értékes felolvasást. A pompás előzogatott egész terjedelmében fogjuk közölni lapunk hasábjain.

Mayer Karoly üdvözlő beszéde után egy b.ajos fiatal leányka Lehotzky Mariska k. a. lépett a dobogóra. A városunkban divó zenévezés-gákról még jól emlékszünk rá, s már akkor megjósoltuk, hogy a kissaszony kedves nővére-vel együtt idővel igen szép szerepet fog betölteni zenei életünkben. Ma örömmel konstatáljuk, hogy ez az idő immár bekövetkezett.

Lehotzky Mariska urhölgytől évadunk egyik legsikerültebb, legszebb estélyén Liszt Polonaise-ét hallottuk jól kidolgozott, precis előadásban. Zongorajátéka igen előkelő fokon áll, s minden tekintetben gondos képzetségről, kitünő iskoláról tesz tanúságot. Az ifjú művésznő nagyon jól tudatában van annak, hogy az interpretációnak készültégén kívül lelket, egyéniségét kell a darabjába beletenni, s ilyenformán lesz a zongorajátékából zongora művészet. Ezen az uton tovább haladva, mindig csak szebb és szebb produkciókat fogunk tőle hallani.

Második szam volt a Ballade, a Polonaise Vieuxtemps-tól. A darab elején zavartó hatással volt, hogy Tomm Béla nem hangolt össze a Felmayer gyár goztyújölével s bizony élesen dissonáltak; míg aztán kislüt, hogy a tisztelt goztyót tulajdonképen nem is kérétek fel közreműködésre ez alkalommal; ezt sikerült is neki ertsére adni, a mire elhaltatott s így a megkezdett szam zavartalanul folyt tovább.

A negyedik számot ismét Tomm játszotta. A Hubay mester csárdajátékában a bravuros kidolgozatu magyar nóták egészen felvilányoztak a közönséget, s a zajos tapsokra meg is töltötte programját a művész saját szerzeményű Böcsö-dával.

Utolsó szám volt a Jadasson sextett melynek négykezü zongora részét Lehotsky Viktuska és Mariska urhölgyek, a quartettet pedig Tomm Béla Dr. Lauschmann Gyula, Dr. Kneifel István és Dr. Kneifel Ferenc láttak el. Lehotsky Viktuska urhölgyről ugyanazokat mondhatnók el mint nővére-ről; nem sokat engednek ők egymásnak a zongorán. S ha most mellettük láttuk általános ismert nevű zenekedvelőinket a quartetben, el kell ismerünk, hogy az összeállítás pompás volt, s nagyon szép lett az eredménye is. Ennek a vegtelen bagos, dallamos zenéjű compositionnak minden finomsága érvényre jutott. Különösen szép kidolgozatu volt a Finale, a melynek játszi könnyed lötemája érdekesen feleltet egymásnak a zongorán és első hegedű; majd az első hegedűnek közbevezetett figuratioit (melyeket a második-harmadik taktusban a második hegedű megorósi) elhagya, áttér arra a széles, melyeseg mellékotmára, mely gyönyörűen hangzott a quartett unisonójában s később a zongorán, a vonások picicató kísérétével.

A darab után felhangzó tapsvihar igazolja, hogy a közönségre nem tévesztette el hatását a poetikus mű ebben a kitünő összetanulásban.

— **Március 15.** Lélekemelő ünnepnek ígérkezik a március idusa. Csütörtökön így fogja megünnepelni Székesfehérvár a szabadság nagy ünnepét, a melyre megmozdul minden magyar szív, ha köti meg valami ehhez a honi földhöz. Az ünnepély azonban nemcsak a lelkek belső ünnepe lesz, hanem a külsőnek is hozzá kell járulni. A március 15-ki ünnepélyt rendező bizottsága tisztelettel felkéri a város polgárait, hogy esütörtökön házaikat fello-bogózní szíveskedjenek. Tisztelettel felhívja és felkéri a város kereskedőit is arra, hogy üzleteiket az ünnepélykor — a mely a városi színházban este 6 órakor kezdődik — bezárni szíveskedjenek.

A közönség — a mint halljuk — külsőleg is meg fogja mutatni a magyar

nemzet kedves ünnepéhez való tartozandóságát. A hölgyek és urak egyaránt nemzeti kokárdával jelennek meg az ünnepélyen.

— **A székesfehérvári múpártólók kiállításának bizottsága** vasárnap Havranec József kir. tanácsos polgármester elnöklété alatt a város háza nagytermében gyűlést tartott, melyen jelen voltak: Hurbán István, Hattuyffy Dezső, Heinrich Lajos, Kapossy Endre dr., Lauschmann Gyula dr., Lichteneckert István, Márton Jakab, Palánszky Miklós dr., Rauscher Béla, Schlamadinger Jenő dr., Tóth Arthur, Vértess József, Vértessy József, Wertheim Pál. A bizottság elhatározta, hogy a kiállítást a Magyar Király szálloda nagytermében s melléképítményeiben rendezik és a kellő biztonságáról gondoskodni fognak biztosítás és felügyelet által. A kiállítást május hó 6-án nyitják meg és 14-ig tartják nyitva. A bemeneti díj 60 fillér, az állandó jegy ára 2 korona. A tárgyak beiktatási határideje április hó 29-ik 30-ik és május hó 1-je. A tárgyak elvitelének ideje május hó 14-től 17-ig. A bizottság elhatározta, hogy egy kiállító gyűlést is egybehív, melyen a kiállítók előterjeszthetik kívánásaikat. A részletek megbeszélését pedig a szűkebb rendező bizottságra bízta.

— Március 15-iki ünnepélyek.

A felsőbb leányiskola hazafias ünnepélye.

A székesfehérvári községi felsőbb leányiskola március hó 14-én d. u. 3 órákor hazafias ünnepélyt rendez. Az ünnepély műsora a következő: 1. „Himnusz,” Kölcseytől, ének, három szólamra. 2. „Március idusa,” Győri Taksonyi Józseftől, szavalja Gebhardt Cecília I. o. n. 3. „Szabadság, dicsőség . . .,” Ábrányi Emilől, szavalja: Weisz Edit I. o. n. 4. „Március 15-én,” Szász Gerőtől, szavalja: Mika Ilona II. o. n. 5. „Mi a haza?” Palágyi Lajostól, szavalja: Szepesi Ilona II. o. n. 6. „Ezer estendeje annak,” Káldy Gyulától, ének három szólamra. 7. Alkalmi felolvasás, tartja: Hang Mária tanítónő. 8. „A ledőt szobor,” Vörösmarty Mihálytól, szavalja: Szauer Paula. 9. „Emlékezés 1848-ra,” Lampert Gézától, szavalja: Teri Irén. 10. „Március 15-én,” Ozorai Istvántól, szavalja: Székely Irén. 11. „Nemzeti szim,” Borsaytól, ének, két szólamra. 12. „A szabadságról,” Prém Józseftől, szavalja Pataki Lenke. 13. „A ma már fájhoz,” Tompa Mihálytól, szavalja: Keressey Erzsébet. 14. „Az utolsó honvéd,” Farkas Imrétől, szavalja: Berger Katalin. 15. „Hazám ifjúsága,” Ábrányi Emilől, szavalja: Deutsch Janka. 16. Hertelendy induló, Mosonyi Mihálytól, ének, két szólamra.

A székesfehérvári m. kir. állami főreáliskola „Vörösmarty” önképzőköre a márciusi nagy napok emlékére 1906. márc. 14-én délután 5 órákor hazafias ünnepélyt rendez. Belépő díj: személyenként 30 fill. A tiszta jövedelmet az intézeti segélyező-egylet kapja. Műsor 1. „Himnusz” Éneklés az ifj. énekkar. 2. „Ünnepi beszéd.” Tartja Steinherz Dezső ifj. elnök. 3. „Cserebogár, sárga cserebogár . . .” (Népdal.) Éneklés az ifj. énekkar. 4. „Az utolsó honvéd.” Farkas Imrétől. Szavalja: Wurmser Lajos VII. o. t. 5. a) „Berceuse.” F. Nerudától. b) „Kossuth nótá.” Hubaytól. Hegedűn előadja: Engel István VIII. o. t. 6. „Rákóczi ziszlója. Melodráma. Szövegét írta dr. Prónay Antal. Zenéjét szerze Szentgyály Gyula. Szavalja Krausz Nándor VIII. o. t. Kísérik: hegedűn Engel Endre VIII. o. t. Cellón: Nösel S. ur. Zongorán Steinherz Dezső VIII. o. t. 7. „Magasban repül a daru . . .” (Népdal.) Éneklés az ifj. énekkar. 8. „Talpra magyar.” Írta Radó Antal. Szavalja: Friedmann A. VIII. o. t. 9. „Szózat.” Éneklés az ifj. énekkar.

— **Kálmán Vince jelölése.** Tegnap délelőtt a vármegyei közgyűlést megelőzőleg mintegy 70-80 bizottsági tag gyűlt egybe a Fekete-Sas szálloda nagytermében, hogy állást foglaljanak a május hó 7-én megtartandó alispán választást illetően. Az értekezlet Molnár Bélát választotta elnökévé. Egyhangú lelkesedéssel Kálmán Vincét jelölték és kimondták, hogy az ő megválasztása mellett foglalnak állást. Kálmán Vincét Grünfeld Jakab vezetéssel együtt küldötték hivatni meg az értekezletre. Midőn Kálmán Vince megérkezett szünni nem akaró lelkes éljenzéssel fogadták. Kijelentette, hogy a jelölést megisztelőnek tartja és elfogadja. Gulyás Kornél zámolói ev. ef. lelkes indítványára elhatározta az értekezlet,

hogy kebeléből egy szűkebb körű bizottságot küld ki, amelynek feladatává teszi, hogy zászlajuk diadalrajtutása érdekében a megtartandó választásig permanentiabban maradjon.

— **Beszámoló.** Gróf Bathányi Lajos, a bodajki ker. országy. képviselője vasárnap tartotta beszámolóját Mórot. Minthogy az abszolutizmus önkénye nem engedi meg a nyílt téren való gyűlékezést, a beszámoló a Szarvas vendéglő zárt udvarán folyt le. Délben nagyszabásu banket volt a képviselő tiszteletére, a mely után Bathányi gróf megtartotta beszámolóját, illetőleg elmondta ennek a rövid lejáratu képviselőházi ciklusnak történetét, a mely csak az önkényvel való küzelemben merült ki. Utána Széchenyi Viktor tartott lelkes beszédet. Majd Kósa Miklós felolvasta az üdvözlő táviratokat, a melyeket a koalíció vezéreinek, Kossuth Ferencnek, Apponyi Albert, Andrássy Gyula és Zichy Aladar grófnak küldöttek.

Kossuth Ferencnek küldött távirat a következő: „Móór és vidéke választói Bathányi, Lajos gróf, volt követünk beszámolója alkalmával egyhangú lelkesedéssel üdvözlik nemzeti küzdelmünk bökes vezéréit és lelkük mélyéből kívánják, hogy adjon a magyarok Istene tartós kitartást és eredményt nehéz harcunkban.”

— **Kérelm Székesfehérvár szab. kir. város kereskedőivel!** Városunk és megyénk közönsége az 1848. márciusi nagy napok emléket f. hó 15-én d. u. 6 órákor a színházban ünnepeli meg. Ezen szep ünnepélyről távol maradunk nem szabad, de nem is akarunk. Hogy ezt tehessük és személyzetünknek is módot nyujtsunk az ünnepélyből részét kivenni: *üzeneteket f. hó 15-én d. u. 5 1/2 órákor mindannyian zárjuk be.* Kartársak! A szomorú és sivar politika viszonyok tiltják, hogy az ünnepély rendezői díszlet és ünnepi felvonulással emeljük az ünnepély fényét; mi kereskedők ezen hányosságot hatáson pótoltatjuk azáltal, ha üzleteinket az ünnepély idején zárva tartjuk. Ismerv városunk kereskedőinek hazafias érzelmét, nem kételkedünk, hogy ezen kérelmünket készséggel fogadják teljesíteni. Kartársi üdvözléssel. Székesfehérvár, 1906. március 13-án. Piski László a székesfehérvári keres. társulat II-ik elnöke, Kurl István a székesfehérvári és megyei kiskereskedők társulatának elnöke, Peto Miksa a székesfehérvári kereskedelmi csarnok elnöke.

— **Tonking felé.** Pénzes József mérnök, a ki mint lapunk olvasói előtt ismeretes — négy even keresztül a francia idegen légió katonája volt s a kinek tollából ep a minap közöltünk egy rendkívül érdekes és értékes közleményt Annamról s az annamitokról, — vasárnap ismét kellemes meglepetést szerzett a Vízvárosi Kath. Kór nagy szamálat egybegyűlt tagjainak. A légió tengeri-utazását írta le Európából egész Tonkingig. Az élmények, a különféle veszélyek, a természet szépségei, különösségei egy okos megfigyelő szemében és tollából mindig kiváló élvezetet szereznek az olvasónak. Ep azért kétszeres örömmel jelezdük, hogy a fölötté érdekes előadást, úgy miként a multkor — ez alkalommal is szives volt lapunk számára átengedni. A közlést legközelebb megkezdjük.

— **Hangverseny.** Nagyszabásu hangversenyre készül április hó 1-én városunk közkedvelt hegedűművésze Tomny Béla. Mint halljuk, sikerült megnyernie e hangversenyre Sziráky Dóra budapesti énekművésznőt. Városunk jelesei közül is többen részt vesznek, így *Schnurzbach* Flora és *Kaltenacker* Ronka urhölgyek, továbbá *Szerenci* Ede, *Fricsaj* Richard és *Hermann* Ede. Bővebb műsort ezután számainkban adunk.

Előre figyelmeztetjük azonban olvasóinkat, hogy e hangversenyre *külön névre szóló meghívók nem küldetnek szét.*

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazok, kik feledhetetlen jó férjem Lipp Agoston elhunya alkalmából mély fájdalommal résztvettük nyilvánításával, avagy koszorúk küldésével enyhíteni iparkodtak, vagy a temetésen megjelentek, kocsijukat a temetés alkalmából rendelkezésemre bocsátották, fogadják az uton is szívből eredő soha meg nem szűnő hálaomat. Székesfehérvár, 1906. március 12-én. *Özv. Lipp Agostonné és családja.*

— **Közigazgatási ülés a vármegyénél.** Fejérvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt

ülést tartott Szűts Artur főjegyző elnöklétével. Az ülésen folyó ügyek nyertek elintéztést. A pénzügyigazgatóság jelentése szerint az összes kinstári követelések összege 3.313.532 kor. 46 fillért tett ki, amelyből befizettetett 361.756 kor. 53 fill. Hátralék 2.951.775 kor. 93 fill. A tisztifőorvos jelentése szerint február hónap 442 pár lépett házasságra. Születet: 689 egyn; meghalt 438. A születések száma a halálozást 231-el mulja felül. Megállapítható betegség 2843 esetben fordult elő.

— **Kereskedők és gazdák figyelmébe.** Székesfehérvár szab. kir. város rendőrkapitányasága, mint a mezőgazdasági termények, termékek és cikkek közforgalmának ellenőrzésére illetékes hatóság a kereskedelem és a fogyasztó közönség érdekeinek együttes megóvása céljából felhívja főleg a kereskedők figyelmét arra, hogy a vető és fűmagvak iparszerű forgalomba hozatala, illetve kinalása és árulása a következő szabályokhoz van kötve:

1. A vető és fűmagvak 10 kg-on felüli mennyiségbe csakis az eladó nevének, az illető mag fájának illetve válfájának és származásának, (ha ehhez valamely tulajdonság van kötve) valamint az illető mag tisztaságának (suly szerint) %-ban, ugyszintén csiraképességének (az ennek száma szerint) %-ban, való határozott megjelölése mellett hozhatók forgalomba. Ha a mag válfaja vagy származása az eladó előtt ismeretlen ezt különösen kijelenteni, illetve megjelölni tartozik. A tisztaság és csiraképesség % száma külön-külön meghatározott számmal jelölendő, tehát pl. a tisztaság ekként: 85-90% nem jelölhető. Ezeknek a megjelöléseknek az eladó részéről írásban, meg nem rövidített szavakkal, a számjelok tisztán kirírva és pedig vagy az ajánlatban, kötleveiben vagy számlában, esetleg külön értesítvényben vagy magán a zsákon (burkolatok) le nem törölhető vagy egy könnyen el nem távolítható módon kell történni. A mennyiben ez nem magán a zsákon (burkolaton) történik, a zsákoknak az eladó nevének vagy cégnevén kívül még egy más oly jellel kell megjelölni, melynek alapján az ajánlatban, kötleveiben illetve számlában vagy külön értesítvényben jelzett áru azonosága kétségtelenül megállapítható legyen. A vető és fűmagvak szállításánál az erre használt zsákok (burkolatok) az eladó pecsétjével (ólmazár) zárandók le, ha csak erre illetékes állami magvizsgáló állomás részéről ólmazárolva nem volnának.

2. Mindazokban az esetekben, melyekben vető és fűmagvak magkereskedők részéről számla vagy más külön írásbeli értesítvény mellett szállíthatnak, köteles az eladó magkereskedő a jelen nyomtatvány szerinti úriap egy példányát csatolni, melynek a szállított vető és fűmag burkolatán alkalmazott jel, a mag fájának illetve válfájának származásának valamint tisztaságát és csiraképességét %-ára vonatkozó köteles megjelölés kitüntetésére szolgáló rovatait az eladó kitöltheti.

3. Vető és fűmagvaknak, mint „nyársáruknak” termelők részéről közvetlenül magkereskedők részére történő eladásoknál és a magkereskedők egymás közötti forgalmában a jelen határozmányok, az illető magvak válfájának, valamint eredetének és származásának megjelölésén kívül nem kötelező.

4. Lóher és lucerna magvakat, ha azok nem teljesen arankamentesek, természet céljából forgalomba hozni tilos, ugyszintén egyéb vetőmagvakat is, ha azok a mezőgazdaságra (növénytermelésre) káros gyomok magvait tartalmaznak.

5. A vető és fűmagvaknak az eladó részéről kötelezően megjelölt és ezzel biztosított legkisebb tisztasági és csiraképességi %-ára valló ellenőrző vizsgálatoknál vagy tisztaságban, mint a csiraképességben külön-külön mutatkozó 5%-nyi hiány meg van engedve. Ha pedig a vizsgálat esetleg a tisztaságnál a fenténél nagyobb hiányt a csiraképességnél ellenben a biztosítottnál nagyobb %-ot találva vagy megfordítva, ezen esetben a biztosított legkisebb tisztasági és csiraképességi %-ok számának 100-zal osztandó sorozatával szemben, a vizsgálat által talált két számadat ugyan-e számtani eredménye a fűmagvaknál 10%-nyi a többi vetőmagvaknál pedig 5% hiányt mutathat.

Ennélfigyeve felhivatnak a vető és fűmagvak elárúsításával foglalkozó kereskedők, hogy az em.

lített magvak forgalmazásánál s illetve a 10 kg-on felül történt eladásoknál a 2 ik pontban említett úrlapot használják s azt lehetőleg már a vétel alkalmával szerezzék be a nagykereskedőtől míg a 10 kg-on aluli eladásoknál szőlő szavajának a vevőknek, az 1 pontban foglaltakra vonatkozólag: egyúttal a vető és fűmagvak eredet, származását, fajtát vállalját, a beszerzés alkalmával az eladók által a maguk részére is biztosítások, hogy esetleges kifogások esetén a felelősséget azokra átháríthassák.

Partszakadás emberérettel. Nagyperkátához tartozó, Grünwald Sándor bírói tulajdonát képező, Melyvölgy pusztán a Homokgödörökben játszadozó gyerekekre pénteken délután oly szerencsétlenül omlott rá a part, hogy Móri Mihály eseléd hasonló nevű 9 éves fiát maga alá temette. Sikertült ugyan a kis fiút még élve kimenteni, azonban a gyors orvosi segély dacára pár órai kintlódás után kiszenedett. A gondatlanság kiderítése céljából a nyomozás megindult.

A pálinka halottja. Mórócz Lajos volt mészáros mester valamikor szebb napokat élt. Az ivás ördöge azonban mint sok más, őt is az erkölesi posványba süllyesztette. Evék óta allandó lakója volt az Ósüdvári csavargó tanyának, míg nem tegnap reggel az istálló jászola alatt halva találták. Halálát a szesz italok túlságos élvezete folytán beállott szívzselhűdés idézte elő.

Öngyilkos mezőőr. Fischer Lőrinc nadapi mezőőr folyó hó 10-én az ottani uradalmi erdőben egy fára felakasztotta magát. Az öngyilkosságot Nagy Mihály erdőőr vette észre, aki Fischert levágta, de a szerencsétlen ember ekkorra már halott volt. Tették oka teljesen ismeretlen.

Verekedés vasvillával. Pásztori István és Horváth Sándor Seregélyeshez tartozó lajosmajori lakosok a napokban összeváltak egymással, aminek azután az lett a folytatása, hogy vasvillával támadtak egymásnak. A verekedésben Horváth húzta a rövidebbet, akit ellenfele egy vállonszurt, hogy élethetmaradásához nagyon kevés a remény. Pásztori Istvánt feljelentették a helybeli kir. ügyészségnél.

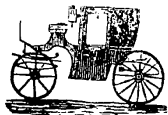
VINICZAY GYÖRGY

kutmester
ÖREG-UTCA 2. SZÁM.

Elvállal egy helyben, mint vidéken jó ivóvizet **kutak furását** jótállás mellett. **Kutak ásását, probafurásokat** bármilyen mélységig. **Szivattyu-állítást** bármily fajtát, **vízvezeték szerelést**, valamint **szivattyújavításokat** jutányos áron eszközöl.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri:

VINICZAY GYÖRGY kutmester
ÖREG-UTCA 2. SZÁM.

KOCSIFÉNYEZŐ és NYERGES

üzletemet a n. é. közönség h. figyelmébe ajánlom.

Raktártartók mindennemű rugalmas hintókból és különböző üzleti kocsikból. **Javításokat** a leggyorsabban és jutányos áron készítek.

Hirtling Pál kocsigyártó,

Székesfehérvár, Tolnai-utca 16.

SZIGETI és TÁRSA

fényképészeti műterme.

Van szerencsénk értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy a
fényképészeti műtermet

a régi helyén — Kossuth Lajos u. 5. szám. alatt — ujjonnan berendezve a tisztelt közönség előtt munkájáról már ismert

SZIGETI személyes vezetése mellett

megnyitottuk.

Azon megtisztelő bizalom alapján, melynek a multban üzletünk részese volt, és azon igyekeztünkkel, hogy a fővárosban szerzett tapasztalataink által művészi fényképek előállítására, műtermünknek

festészeti műteremmel

történt kibővítése, főleg lehető kifügastalan és tökéletes munkánk által újból ki fogjuk érdemelni a nagyérdemű közönség megtisztelő bizalmát, melyért ezúttal esedezünk Tisztelettel

Szigeti és Társa.

A t. szőlőbirtokosok szíves figyelmébe!

A szőlők termését a műtrágyák okszerű alkalmazásával óriási mérvben lehet fokozni.

A trágyázás okozta költségek elenyésző csekélyek a terméstöbblettel szemben.

Szőlőtrágya compositiot idősebb és fiatalabb szőlők részére

— 100 kilogrammon felül — jutányos áron szállít és további felvilágosítással és utbaigazítással készséggel szolgál

a Hungária műtrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság vezérképviselősege

Székesfehérváron, Nádor-utca 17. — Telefont 18. sz.